

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
BEL Combinatie
T.a.v. mevrouw M. Kilic, voorzitter directieraad
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Datum: 8 april 2019
Kenmerk: 2019.119
Onderwerp: Accountantsverslag controle 2018

Geacht bestuur,

In opdracht van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie (verder BEL genoemd) voeren wij de controle van de jaarrekening over het boekjaar 2018 van de BEL uit. Onze opdracht heeft u bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover.

In het accountantsverslag rapporteren wij over de interne beheersing, de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole en een aantal formele aspecten rondom de controle. Een concept van dit verslag is op 1 april 2019 besproken met de directie en is geagendeerd voor de vergadering van het dagelijks bestuur van 8 april 2019.

De indeling van dit verslag is als volgt:

1. Het controleproces
2. Algemeen beeld van de interne beheersing en uw omgeving
3. De belangrijkste bevindingen in één oogopslag
4. Procesbevindingen
5. Resultaat en vermogenspositie
6. Bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole
7. Overige aspecten van de accountantscontrole
8. Afsluiting

Wij bedanken de organisatie voor de medewerking die we bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben gekregen en we hopen dat deze rapportage u ondersteunt bij het realiseren van verbeteringen in uw bedrijfsvoering.

1. HET CONTROLEPROCES

De doelstelling van accountantscontrole is om te komen tot een uitspraak over de getrouwheid van de jaarrekening en de daarin opgenomen cijfers, alsmede de financiële rechtmatigheid ervan. Om die uitspraak te kunnen doen is een goed begrip van de processen binnen de organisatie essentieel. Het controleproces bestaat uit een interim-controle en de controle van de jaarrekening. De interim-controle richt zich primair op de wijze waarop processen zijn ingericht en interne beheersingsmaatregelen zijn geïmplementeerd. Door een combinatie van interviews, procescontroles en detailwerkzaamheden beoordelen wij de werking van deze interne beheersingsmaatregelen en stellen wij vast dat betrouwbare verantwoordingsinformatie tot stand kan komen.

Processen die we bij de interim-controle onder meer onderzoeken zijn de informatievoorziening, het betalingsverkeer, factuurbehandeling, inkoop en personele mutaties. Daarnaast besteden we aandacht aan de IT-omgeving, inclusief dataveiligheid, en de processen die niet zo zeer voor BEL zelf belangrijk zijn maar wel voor uw gemeenten. Dat zijn bijvoorbeeld processen rondom belastingen en andere opbrengsten.

Bij de jaarrekeningcontrole richten we ons meer op de cijfers en onderzoeken wij of de concept jaarrekening, zoals die aan het algemeen bestuur wordt verstrekt, deugdelijk is opgesteld en onderbouwd, dat de inrichting en presentatie voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat de waarderingsgrondslagen correct zijn toegepast en de toelichtingen adequaat en volledig zijn. Ook hebben wij vastgesteld dat de informatie in de programmaverantwoording en de paragrafen niet strijdig is met het beeld van de jaarrekening. Ten slotte is onderzocht of de baten, de lasten en de balansmutaties rechtmatig zijn, inclusief het opnemen van de vereiste gegevens inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT).

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden zijn de algemeen geldende "Controle en overige standaarden (COS)" van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants), het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden, de kadernota rechtmatigheid, het controleprotocol WNT en de verordeningen van de BEL leidend.

In dit accountantsverslag gaan wij in op de bevindingen ten aanzien van de controle van de jaarrekening en ons oordeel daarover. Dit accountantsverslag en onze bevindingen daarin zijn bedoeld om het algemeen bestuur te ondersteunen in haar controlerende taak.

2. ALGEMEEN BEELD VAN DE INTERNE BEHEERSING

In de concept managementletter van de BEL hebben we aangegeven dat de organisatie de afgelopen jaren stapsgewijs de interne beheersing heeft versterkt. De organisatieversterking die u nastreeft zien op diverse fronten terug in een verbetering van bijvoorbeeld de IT-structuur. De BEL blijft gevoelig voor tegenslagen en ziekte. Daarnaast heeft de organisatieontwikkeling last gehad van de Arhi-procedure. Die zorgde ervoor dat u niet structureel aan vaste formatie kon werken en veel met flexibele inzet moest blijven opereren. Organisatieontwikkeling wordt dan werken 'met de handrem' erop. En dat heeft u ook in 2018 belemmerd.

Nu de Arhi-dreiging van tafel is, kunt u organisatieversterking verder voortzetten.

In de managementletter hebben we daarbij vooral aandacht gevraagd voor de borging van gemaakte afspraken, zoals in de tijdigheid van controleslagen, het zichtbaar maken daarvan en het toetsen van het nakomen van gemaakte afspraken over bijvoorbeeld rechtenbeheer in IT-systemen.

Ook de procesmatige aandacht voor opbrengstenstromen kan worden verbeterd.

Dat laat onverlet dat we, ondanks de druk die in de organisatie nogal altijd hoog is, de BEL wel groeit in de kwaliteit van de interne beheersing en daarin ook bewuster dan in het verleden keuzes maakt.

Op het vlak van inkoop zien we sterke verbetering bij inhuur van personeel maar op andere inkoopstromen komen aanbestedingsfouten nog altijd voor. Dat betreft zowel fouten vanuit de eigen regelgeving, als op het niveau boven de Europese grenzen. Dat leidt opnieuw tot een afkeurend oordeel op het punt van rechtmatigheid.

3. DE BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN IN ÉÉN OOGOPSLAG

Onderwerp	Bevindingen
Ons oordeel over de jaarrekening	Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie een goedkeurende verklaring af te geven voor de getrouwheid. Net als over 2017 leiden aanbestedingsfouten tot een afkeurend oordeel over de rechtmatigheid.
Resultaat en vermogenspositie	De BEL Combinatie heeft financieel een lastig jaar achter de rug. De versterking van de organisatie bijvoorbeeld op IT-gebied kost meer geld dan verwacht. Dat leidt tot een tekort van € 228.000 terwijl voor diverse projecten middels een begrotingswijziging € 200.000 meer uit de reserves wordt onttrokken dan geraamd. Daarmee zijn eind 2018 de reserves van BEL uitgeput en moet binnen de gemeenten nog dekking worden gevonden voor het tekort van € 228.000. Dit resultaat betekent ook dat de buffers weg zijn en iedere tegenvaller binnen de BEL in 219 voor rekening van de gemeenten komt. In het recente verleden was dat anders, al betalen de drie deelnemende gemeenten uiteindelijk de volledige rekening. Dit betekent dat de risicoweging van BEL bij de gemeenten groter wordt.
Verslaggeving en WNT	Wij hebben vastgesteld dat de jaarstukken overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn opgesteld. Tevens is voldaan aan de WNT. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.
Geïdentificeerde en niet gecorrigeerde controleverschillen	Er zijn niet gecorrigeerde controleverschillen in de jaarrekening achtergebleven. De geconstateerde verschillen zijn opgenomen in hoofdstuk 7. Deze verschillen vloeien voort uit onze controle maar hebben geen invloed op het oordeel over de getrouwheid. Ook resteert net als over 2017 een rechtmatigheidsfout als gevolg van het niet voldoen aan Europese aanbestedingsregels. Deze heeft wel gevolgen voor ons oordeel.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben we met u van gedachten gewisseld over eventuele fraudegevallen, fraudesignalen en de kwaliteit van de interne beheersing. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. U heeft aan ons bevestigd dat in de organisatie dergelijke gevallen niet gemeld zijn.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen andere significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die mede van invloed zijn op ons oordeel.
Geautomatiseerde gegevensverwerking en dataveiligheid	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	De belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreffen de waardering van de materiele vaste activa en de debiteuren. Wij aanvaarden in materiele zin de gekozen methoden die voor de schattingen zijn gehanteerd.

4. VERSLAGGEVINGSREGELS NAGELEEFD

De jaarstukken van de BEL moeten voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Deze regels zijn anders dan in het bedrijfsleven, zowel qua toerekening van baten en lasten, als ook in de presentatie. Er wordt in de verslaggevingsregels voor decentrale overheden veel belang gehecht aan de beleidsverantwoording in het jaarverslag en aan de toetsing van de uitgaven aan de, door het algemeen bestuur ter beschikking gestelde, middelen in de begroting.

Omdat in de overheidscontext continuïteit en de exacte omvang van het weerstandsvermogen vanwege het toezicht door de provincie en het rijk minder zwaar wegen, mogen gemeenschappelijke regeling bijvoorbeeld sommige verplichtingen buiten de balans houden en via de meerjarenbegroting afdekken. De verslaggevingsregels zijn de laatste jaren stevig in beweging.

In 2018 is het BBV voor gemeenschappelijke regelingen substantieel gewijzigd. Deze wijzigingen zijn in 2017 al doorgevoerd voor de bij u aangesloten gemeenten. Ook heeft de Commissie BBV, die gaat over de interpretatie ervan, op onderdelen nadere duiding gegeven die verplicht moet worden gevolgd. De belangrijkste wijzigingen voor de BEL zijn:

- De kosten van overhead moeten afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt in zowel de programmaverantwoording als het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
- Er dient een bijlage te worden opgenomen met de verantwoording van de baten en de lasten naar de voorgeschreven taakvelden.
- Eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting moet apart inzichtelijk gemaakt worden.

Het doel van deze wijzigingen is overigens om de vergelijkbaarheid van cijfers tussen organisaties te vergroten en tegelijkertijd het algemeen bestuur meer knoppen te geven om aan te draaien. Dat gebeurt door middel van nieuwe kaders in de vorm van een geactualiseerde financiële verordening, die dit jaar zijn beslag moet krijgen. Wij hebben vastgesteld dat ook de andere onderdelen van de jaarstukken van zoals die aan het algemeen bestuur zijn aangeboden in materiele zin voldoen aan het BBV.

5. RESULTAAT EN VERMOGENSPOSITIE

5.1 Resultaat

De BEL Combinatie heeft over 2018 een negatief resultaat geboekt van € 228.000, terwijl een resultaat begroot was van nihil. De oorzaak voor het ten opzichte van de begroting negatieve resultaat wordt veroorzaakt door enerzijds lagere personeelskosten ten opzichte van de begroting, maar anderzijds hogere kosten voor inhuur personeel. Hoewel u lagere rentekosten heeft dan begroot, wijkt u per saldo negatief af ten opzichte van de begroting. In de jaarrekening is in paragraaf 3.3 een analyse opgenomen die inzoomt op de diverse onderdelen.

In de onderstaande tabel vatten wij de resultaatontwikkeling kort voor u samen:

Opbouw resultaat (in € 1.000)	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Gemeentelijk bijdragen	19.657	17.778	16.714
Overige opbrengsten	489	516	1.697
Totaal baten	20.146	18.294	18.411
Personele lasten	-/- 10.659	-/- 10.376	-/- 9.403
Inhuur derden	-/- 3.869	-/- 3.127	-/- 2.588
Overige lasten	-/- 6.229	-/- 5.968	-/- 5.830
Onttrekking reserves	384	1.110	-/- 5
Jaarresultaat	-/- 228	-/- 67	585

5.2 Vermogenspositie

Ultimo 2018 is het vermogen van de BEL op. In de paragraaf weerstandvermogen is een uiteenzetting gemaakt van de risico's en mogelijke impact op het vermogen van de BEL Combinatie. Hoewel deze analyses schattingen zijn, kan gesteld worden dat deze analyse uitgaat van een gunstig scenario en impliciet het feit dat er een (beperkte) buffer is. De realiteit is dat de buffer weg is en dat tegenvallers niet langer (deels) door de BEL zelf gedragen kunnen worden, zoals over 2018 het geval is geweest. In dat licht is de toon van de paragraaf weerstandsvermogen optimistisch. Vorig jaar was de verwachting dat de BEL over 2019 een positief resultaat zou gaan halen. Met de recente cijfers is het de vraag of dat een reële verwachting is, De continuïteit van de BEL staat niet ter discussie omdat de gemeenten op grond van de GR verplicht eventuele tekorten aan te zuiveren.

6. BEVINDINGEN NAAR AANLEIDING VAN DE JAARREKENINGCONTROLE

6.1 Oversluiten leningen

In 2018 heeft de BEL besloten tot het oversluiten van de leningenportefeuille. De lage rentestand maakte het voor u aantrekkelijk om de boeterente te betalen en vervolgens voor een veel lager rentepercentage de leningen te herfinancieren. Structureel levert u dat een besparing op. De betaalde boeterente is een immaterieel vast actief en is voor een bedrag van € 5,7 miljoen op de balans opgenomen. Jaarlijks wordt een deel hiervan afgeschreven, maar dan nog resteert een voordeel. De boeterente is gefinancierd door het totale leningbedrag op te hogen.

6.2 Renterisiconorm en kasgeldlimiet

De renterisiconorm en de kasgeldlimiet zijn voorschriften vanuit het Rijk om te voorkomen dat decentrale overheden niet bovenmatig gevoelig worden voor schommelingen in de rentestand. Om die reden moet de kortlopende financiering niet te hoog oplopen (kasgeldlimiet) en dient herfinanciering stapsgewijs plaats te vinden. Omdat kortlopende financiering goedkoper is, is het financieel aantrekkelijk om kortlopende schuld aan te houden.

In de aanloop naar de herfinanciering heeft u in de eerste drie kwartalen van 2018 de kasgeldlimiet overschreden. De herfinanciering zelf is een overschrijding van de renterisiconorm.

Beide normen zijn formeel onderdeel van het toetsingskader voor rechtmatigheid voor de accountant. We moeten op grond van de kadernota rechtmatigheid aan het algemeen bestuur overschrijdingen van deze normen melden. Dit heeft geen effect op ons accountantsoordeel. Wij merken overigens op dat u transparant bent in de jaarstukken in het rapporteren over deze limieten en de overschrijding daarvan.

6.3 Europees aanbesteden

De afgelopen twee jaar hebben we met u op verschillende momenten gesproken over de complexiteit van de aanscherping in 2016 van de regels voor Europees aanbesteden. Los van een aantal harde eisen heeft deze wijziging ook de mogelijkheden vergroot om gemotiveerd en gedocumenteerd af te wijken.

Naar aanleiding van de constatering over 2017 heeft u op het gedeelte inhuur van personeel maatregelen genomen om te voorkomen dat ingehuurd personeel ten onrechte niet Europees wordt aanbesteed. Wij constateren dat dat op Europees niveau ook effectief is geweest in de zin dat er geen nieuwe onrechtmatigheden op dat niveau zijn geconstateerd. Uw eigen inkoopregels hebben nog wel tot een aantal bevindingen geleid die separaat aan het algemeen bestuur worden aangeboden ter accordering. Daarmee vallen die buiten het accountantsoordeel.

Op IT-gebied zijn we nog wel een viertal contracten die ten onrechte niet zijn aanbesteed en nu leiden tot een rechtmatigheidsfout van in totaal € 3,2 miljoen. Het belangrijkste deel daaruit is het ICT beheer contract. De omvang van de rechtmatigheidsfout is 16% van de totale lasten en daarmee moet het oordeel op rechtmatigheid afkeurend zijn.

Bij IT-systemen en sommigen applicaties kan sprake zijn van een zogeheten vendor-lock-in of het ontbreken van een markt. Een vendor-lock-in is de situatie waarin u door een voorafgaande keuze thans geen mogelijkheden heeft om een andere aanbieder te kiezen.

Dat is in zichzelf onvoldoende motivatie om niet aan te besteden, maar kan wel de aanleiding zijn om een andersoortige procedure te volgen. Zoals gezegd zijn de mogelijkheden daarvoor ruimer geworden maar dat vereist wel dat vooraf een duidelijke en deugdelijke motivatie moet worden gegeven en gepubliceerd over de situatie en de gevolgen daarvan voor de BEL. Zo kunt, en wordt geacht te, voorkomen dat een vendor-lock-in ontstaat. Dat vraagt wel dat alle betrokken afdelingen ruim op tijd nadenken over de mogelijkheden en wenselijkheid van een aanbesteding of dat gekozen wordt voor een markconsultatie ter voorbereiding op een aanbesteding.

Op dit punt kan de afstemming binnen de BEL nog worden verbeterd.

Voor één contract geldt overigens dat de gemeenten die gezamenlijk hebben gesloten en dat die dus tot uitdrukking komt in de gemeentelijke context en niet bij de BEL.

6.4 Begrotingsrechtmatigheid

In de jaarstukken van BEL wordt ingegaan op de mate waarin het budgetrecht van het algemeen bestuur is geëerbiedigd. Bij de begroting stelt u tenslotte de kaders voor de uitvoering vast en de organisatie wordt geacht u te informeren en begrotingswijzigingen voor te stellen indien de kaders niet toereikend zijn.

U concludeert zelf dat voor een bedrag van in totaal € 518.000 budgetten en kredieten zijn overschreden. Een overschrijding is formeel onrechtmatig maar het algemeen bestuur kan deze overschrijdingen nog accorderen.

Uw constatering met betrekking tot de overschrijdingen delen wij. De oorzaken van de hogere lasten zijn hoofdzakelijk gelegen in het verbeterplan WOZ, voorbereidingen voor het integraal beheer en de kosten van externe inhuur. Voor de uitgaven op IT-gebied heeft het algemeen bestuur in een eerder stadium wel een kader vastgesteld. Het algemeen bestuur zal gevraagd worden deze overschrijdingen alsnog te accorderen.

6.5 Schattingen in de jaarrekening

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat directie en het dagelijks bestuur schattingen en oordelen toepassen om te komen tot betrouwbare cijfers. Regelmatig worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. In onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan schattingen omdat, bedoeld of onbedoeld, het resultaat door schattingen kan worden beïnvloed.

De belangrijkste schattingen in uw jaarrekening betreffen de geschatte levensduur van de materiële vaste activa. We hebben voorts geconstateerd dat u geen voorziening voor dubieuze debiteuren heeft getroffen terwijl de samenstelling van debiteuren wel aanleiding geeft tot vraagtekens op dit punt. Wij adviseren u dit schattingsproces aan te scherpen. Dat leidt overigens niet tot een mogelijk controleverschil hoger ligt dan onze rapporteringstolerantie.

6.6 Activa, activeren en afschrijven

In de financiële verordening van de BEL is opgenomen dat investeringen die minder dan € 10.000 bedragen niet worden geactiveerd. In een tweetal gevallen, voor in totaal € 13.600, hebben we vastgesteld dat deze regel niet is nageleefd. Dit is een rechtmatigheidsfout maar tast de getrouwheid niet aan omdat het in beginsel om activeerbare bedrijfsmiddelen gaat.

De BEL heeft in 2018 geïnvesteerd in ICT. Daarbij hebben we geconstateerd dat deze investeringen elementen bevatten die niet-activeerbaar zijn. Dat betreft onder meer het beveiligingsplan, kosten van ingehuurd personeel en licenties. Naar aanleiding van deze constatering is onderzocht of deze werkwijze ook in het verleden is toegepast. Dat blijkt het geval te zijn. Wij hebben voorgesteld deze onterecht geactiveerde bedragen in de jaarstukken 2018 te corrigeren. U heeft echter aangegeven, mede in relatie tot de vorige bevinding, de terugwerkende kracht en de voorgenomen aanpassing van de financiële verordening in 2019, deze materie integraal te willen benaderen. Om die reden is dit bedrag niet gecorrigeerd. Om dat in dit geval het niet-activeerbare kosten betreft is deze constatering wel een getrouwheidsfout en een rechtmatigheidsfout. Het gaat om een bedrag van € 62.000.

Tot slot adviseren wij u scherper te letten op de daadwerkelijke aanwezigheid van activa. Het feit dat u activeert en afschrijft betekent dat deze gedurende de volledige periode aan de organisatie dienstbaar moeten zijn. Dat betekent dat bij voortijdige slijtage of onbruik afwaardering moet plaatsvinden. Daar is bij u in beperkte mate aandacht voor.

6.7 Rechtenbeheer

Naar aanleiding van de interimcontrole hebben we aandacht gevraagd bij de organisatie voor het rechtenbeheer in het algemeen en uw factuurautorisatiesoftware (ISP) in het bijzonder. Wij hebben analyses gevraagd op de juiste toekenning van rechten en eventuele functievermengingen. Deze analyse is nog niet afgerond.

6.8 Rekenkamer

Op de balans van de BEL staat een bedrag gereserveerd dat is bestemd voor de rekenkamer. Feitelijk betreft dit het overgebleven cumulatief budget van uw rekenkamer. De rekenkamer heeft echter een zelfstandige positie en is ook een stichting. Wij vragen ons daarom af waarom deze post niet wordt afgewikkeld met de stichting.

7. OVERIGE ASPECTEN VAN DE ACCOUNTANTSCONTROLE

7.1 Controletoleranties

Onze controleverklaring betreft zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid. In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden zijn concrete maximumnormen gegeven voor de controletolerantie. Het begrip controletolerantie is leidend voor hoe scherp er gecontroleerd moet worden. Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid om de controletoleranties scherper te stellen dan het wettelijk maximum van 1% (fouten) respectievelijk 3% (onzekerheden) alsmede om rapporteringstoleranties vast te stellen. Op grond van onze eigen vaktechnische regels rapporteren wij afwijkingen van meer dan 5% van de goedkeuringstolerantie. De toleranties zijn door het algemeen bestuur vastgesteld, waarbij wij hebben gerekend met een totaal aan lasten voor het boekjaar 2018 van € 20,4 miljoen:

Goedkeuringstoleranties	Grondslag	Bedrag (afgerond)
Fouten	1% van de totale lasten	€ 204.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 612.000
Rechtmatigheid	1% van de totale lasten	€ 204.000
Rapporteringstoleranties	Grondslag	Bedrag (afgerond)
Fouten en Onzekerheden	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 10.000
Rechtmatigheid		€ 10.000

7.2. Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen

Niet gecorrigeerde controleverschillen fouten en onzekerheden in euro	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Niet-activeerbare kosten (paragraaf 5.6)	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000
Totaal verschillen getrouwheid	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Tekortkomingen aanbestedingen (5.3)	€ 3.221.000		
Naleving financiële verordening (5.6)	€ 13.000		
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 3.296.000	NVT	NVT
Totaal rechtmatigheidsonzekerheden	NVT		

Uit de tabel hiervoor blijkt dat er geen sprake is van ongecorrigeerde verschillen die de tolerantiegrenzen overschrijden met betrekking tot de getrouwheid. Wij geven om die reden voor het aspect getrouwheid een goedkeurende verklaring af.

Voor de rechtmatigheid geldt dat de controleverschillen wel de grenzen overschrijden en ook groter zijn dan 3% van de lasten. Om die reden moeten wij een afkeurend oordeel geven voor rechtmatigheid.

7.3 Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van HZG Accountants & Adviseurs ingebod. Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de BEL Combinatie voldoende is gewaarborgd. Wij hebben geen andere dan controleopdrachten bij de BEL Combinatie uitgevoerd in het afgelopen jaar.

7.4 IT en dataveiligheid

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.

Het doel van de IT-omgeving binnen de BEL is dat deze bijdraagt aan een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Wij hebben een inventarisatie van de IT-omgeving uitgevoerd en daarbij aandacht gegeven aan het wijzigingsbeheer, de logische toegangsbeveiliging, de continuïteit, monitoring/logging en de informatiebeveiliging. In de managementletter hebben we enkele aandachtspunten opgenomen, met name als het gaat om het zichtbaar maken en achteraf aantonen van controlehandelingen.

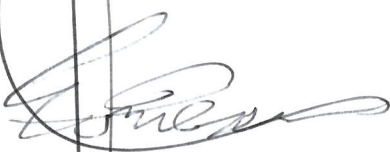
Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Om die reden hebben wij in onze controle meegenomen in hoeverre u voldoet aan deze nieuwe regelgeving omdat deze opnieuw hogere eisen stelt aan uw organisatie, de borgingsmechanismen en contractbeheer op het gebied van IT en dataveiligheid. Ook op de cultuur, houding en gedrag van de medewerkers heeft de AVG invloed. Elementen als contractmanagement met uw IT-partners, leveranciers en afnemers, in de vorm van verwerkersovereenkomsten en het voorkomen en zo nodig op de juiste wijze melden van beveiligingsincidenten en datalekken zijn een uitdaging voor iedereen in de organisatie. Ook het fenomeen dataminimalisatie en het recht om vergeten te worden vraagt een andere manier van denken en handelen, zonder dat al te rigoureus kan worden besloten om dan maar niets meer te documenteren. U moet tenslotte wel uw wettelijke verplichtingen nakomen.

Het voldoen aan de AVG is een organisatieverantwoordelijkheid en kan dan ook niet worden uitbesteed aan een of meerdere externe partners. Uiteraard kunnen die wel ondersteuning bieden bij de uitvoering. Een aantal verplichte elementen uit de AVG moeten bij de BEL nog procedureel verankerd worden, zoals het periodiek bijwerken van het verwerkingenregister. U heeft de IT-organisatie geen onderdeel gemaakt van uw reguliere P&C cyclus maar door middel van periodieke overleggen op directie en bestuursniveau toont u wel aan dat dit onderwerp voldoende aandacht krijgt.

8. AFSLUITING

Wij gaan er van uit u met dit accountantsverslag adequaat te hebben geïnformeerd. Wij zijn te allen tijde bereid deze brief nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.

drs. E. Vriesen RA

06 - 52 34 12 25
erik.vriesen@hzgaccountants.nl